

- CRI

UDSKRIFT
AF
SØ- & HANDELSRETTENS DOMBOG

DOM

Afsagt den 15. marts 2013

V-85-10

Prelatura Del Opus Dei

Region de España

(Advokat Martin Sick Nielsen)

mod

Dema Games ApS

(Advokat Janne Glæsel)

Indledning

Denne sag angår spørgsmålet om, hvorvidt Dema Games ApS' (herefter Dema) anvendelse af kendetegnet Opus-Dei: Existence After Religion for et spil, udgør en krænkelse af Prelatura Del Opus Dei Region de Españas (herefter Prælaturet) rettigheder til kendetegnet OPUS DEI, og om Prælaturets EF-varemærkerregistrering er ugyldig eller skal ophæves som følge af manglende varemærkeretlig brug.

Påstande

Prælaturet har nedlagt følgende påstande:

1. Dema forbydes at anvende OPUS-DEI, Opus-Dei: Existence After Religion og det i bilag 1 viste Opus-Dei: Existence After Religion logo som kendetegn, herunder som varemærke, virksomhedsnavn, domænenavn, titel og ad-word, for spil, herunder online spil, i den Europæiske Union, subsidiært i Danmark.
2. Varemærkeregistrering VR 2009 00158 Opus-Dei: Existence After Religion logo ophæves.
3. Dema skal overdrage domænerne <opus-dei.co.uk> og <opus-dei.dk> til Prælaturet, subsidiært skal Dema udlette registreringen af domænerne.
4. Dema skal betale vederlag og/eller erstatning til Prælaturet med 200.000 kr. med tillæg af procesrente fra sagens anlæg.

Dema har herover for nedlagt følgende påstande:

1. Afvisning for så vidt angår den del af Prælaturets påstande, der vedrører domænenavnet <opus-dei.co.uk>
2. Frifindelse, herunder, at VR 2009 00158 Opus-Dei: Existence After Religion >fig< fremmes til endelig registrering.

Dema har endvidere nedlagt følgende selvstændige påstande:

3. EF-varemærkeregistrering nr. 000844860 OPUS DEI er ugyldig ex tunc og skal ophæves i sin helhed, subsidiært for "religiøs undervisning" i klasse 41.
4. Prælaturets ret i medfør af EF-varemærkeregistrering nr. 000844860 OPUS DEI erklæres fortabt og registreringen ophæves i sin helhed som følge af manglende opfyldelse af brugspligten, subsidiært for de varer og tjenesteydelser i klasse 16, 38, 41 og 42 (sidstnævnte nu klasse 42, 43, 44 og 45, jf. 9. udgave af Nice-klassifikationen), for hvilke Prælaturet ikke kan dokumentere reel brug inden for EU.

5. Prælaturet skal anerkende, at varemærket Opus-Dei: Existence After Religion nyder beskyttelse i medfør af ophavsretslovens §§ 1 og 2.

Over for Demas selvstændige påstande 3 og 5 har Prælaturet påstået frifindelse.

Over for Demas selvstændige påstand 4 har Prælaturet påstået frifindelse, subsidiært, at Prælaturets EF-varemærkeregistrering nr. 000844860 OPUS DEI opretholdes for varerne "religiøse publikationer, undervisningsmaterialer" i klasse 16, tjenesteydelserne "uddannelsesvirksomhed og træning, herunder religiøs undervisning; underholdning og kulturelle aktiviteter" i klasse 41, samt "organisering og ledelse af religiøse møder" i klasse 45 (tidligere klasse 42), mere subsidiært, at registreringen opretholdes for de varer og/eller tjenesteydelser, for hvilke retten måtte finde, at brugspligten er opfyldt.

Sagens omstændigheder

Prælaturet

Prælaturet er en verdensomspændende romersk-katolsk organisation og institution i den katolske kirke, som blev grundlagt den 2. oktober 1928 af den spanske præst Sankt Josemaría Escrivá de Balaguer.

Af et certifikat udstedt den 4. februar 2009 af de spanske skattemyndigheder vedrørende skatteforholdene for Prælaturet som juridisk person fremgår, at Prælaturet er registreret hos de spanske skattemyndigheder med navnet Prelatura Opus Dei Region De España.

Prælaturet har udgivet brochuren "Opus Dei – en kortfattet beskrivelse" (uden dato), hvoraf blandt andet fremgår:

" ...

Det fuldstændige navn på latin er "Praelatura Sanctae Crucis et Operis Dei", på dansk "Prælaturet af det Hellige Kors og Opus Dei" (Opus Dei betyder Guds værk). Men også i den Hellige Stols officielle dokumenter anvendes ofte det forkortede navn Praelatura Opus Dei eller bare Opus Dei.

...

I slutningen af 2001 talte prælaturet over 84.000 medlemmer fra ca. 87 forskellige lande. Det udøver for tiden sit apostolat i over 60 lande..."

Prælatorets varemærkeregistreringer og domænenavnsregistreringer

Den 13. december 1999 har Prælatoret med virkning fra den 8. juni 1998 registreret EF ordmærket OPUS DEI (CTM000844860) for følgende vareklasser:

16: Papir, pap, varer heraf og ikke indeholdt i andre klasser; tryksager, bogbinderartikler; fotografier, papirhandlervarer, klæbemidler til papirvarer og til husholdningsbrug, artikler til brug for kunstnere, pensler, skrivemaskiner og kontorartikler (dog ikke møbler), instruktions- og undervisningsmateriale (dog ikke apparater), plasticmateriale til emballeringsbrug (ikke indeholdt i andre klasser), spillekort, tryktyper, klicheer.

38: Telekommunikationsvirksomhed.

41: Uddannelse, undervisningsvirksomhed, underholdningsvirksomhed, sportsarrangementer og kulturelle arrangementer.

42: Restaurationsvirksomhed og udbringning af mad og drikke, værelsesudlejning, lægevirksomhed, sundheds- og skønhedspleje, bistand ved landbrugsvirksomhed, veterinærvirksomhed, juridisk bistand, videnskabelig og industriel forskning, programmering af computere.

Af en liste over Prælatorets nationale varemærkeregistreringer af OPUS DEI fremgår, at OPUS DEI er registreret som varemærke i en række lande både i og uden for EU.

Prælatorets danske varemærkeregistrering VR 1996 02421 OPUS DEI udløb den 23. juni 2003.

Scriptor, S.A. Madrid, som er Prælatorets samarbejdspartner, er med Prælatorets samtykke registreret som indehaver af det danske domænenavn www.opusdei.dk den 14. marts 2002.

Brug og indarbejdelse af kendetegnet OPUS DEI internationalt og i Danmark

Af en liste over Prælatorets hjemmesider i Europa og udskrifter af samme fremgår, at Prælatoret har websider på alle europæiske sprog, herunder dansk.

Af Prælatorets danske hjemmeside www.opusdei.dk fremgår blandt andet følgende:

" ...

HVAD ER OPUS DEI

Opus Dei er en institution indenfor den katolske kirke som blev grundlagt af Sankt Josemaria Escrivá.

Dens opgave er at udbrede budskabet om at arbejdet og den almindelige daglige tilværelse gir lejlighed for at møde Gud, tjene næsten og forbedre samfundet. Opus Dei samarbejder med de lokale kirker ved at tilbyde kristen uddannelse (kurser, retræter, samtaler og sjælesorg), der henvender sig til personer, som ønsker at forny sit åndelige liv og sit apostolat.

...

Plads i den katolske Kirke

...

Opus Deis virksomhed består i at uddanne prælaturets lægfolk og præster, som under en prælats ledelse organisk medvirker til at udføre prælaturets særlige opgaver.

Opus Dei's virksomhed består i at uddanne prælaturets lægfolk, så de selv kan udvikle alsidig apostolisk virksomhed - hver på sin plads i Kirken og i verden -, og i deres omgivelser fremme idealet om, at alle er kaldede til hellighed.

...

Aktiviteter

Åndelig vejledning, retræter, foredrag om den kristne lære og katekismuskurser er nogle af de aktiviteter, som Opus Dei organiserer for at hjælpe den, der gerne vil forbedre sit åndelige liv og ønsker at forkynde evangeliet til andre. Aktiviteterne finder sted i Opus Dei centre, i katolske kirker eller i forsamlingshuse, eller privat hos en af deltagerne, og er åbne for enhver.

...

SAMARBEJDSPROJEKTER

Samarbejdsprojekterne bliver fremmet af Opus Dei's medlemmer og af deres medarbejdere sammen med andre personer. Prælaturet står som garant for disse aktiviteter gennem deres kristne orientering. De er af civil karakter og udføres uden gevinst og har et rent apostolisk og hjælpeorienteret mål.

Blandt samarbejdsprojekterne findes uddannelses- og bistandsinstitutioner som skoler, universiteter, uddannelsescentre for kvinder, lægekonsultationer i underudviklede områder, landbrugsskoler, tekniske skoler, studenterkollegier, kulturelle centre osv. Prælaturet tager sig ikke af handelsforetagender, politiske partier eller virksomheder der drives for gevinstens skyld.

Det er altid initiativtagerne, der er fuldt ansvarlige for samarbejdsprojekterne, og ikke prælaturet, der kun tager sig af deres åndelige og kristne orientering. Hvert initiativ finansieres på samme måde som ethvert andet af samme slags: beløb som deltagerne betaler selv, bidrag og stipendier osv.

..."

I "Information Handbook on the Opus Dei Prelature" fra september 2001 er der nævnt nogle af Prælatorets samarbejdsprojekter, herunder blandt andet the *University of Navarre* i Pamplona, the *Institute for Higher Business Studies* i Barcelona, the *University of Piura* i Peru, the *University of La Sabana* i Colombia, hospitalet *Monkole* i Kinshasa og *Midtown Sports and Cultural Center* i Chicago.

Prælatoret har som eksempler på disse samarbejdsprojekter fremlagt en række udskrifter af hjemmesider på spansk for skoler, klubber, universiteter m.v. Hver af disse institutioner opererer under egne navne f.eks. Brafa, Club Diemal, Tajamar og Colegio Mayor Miraflores. Opus Dei er nævnt på hjemmesiderne.

Prælatoret udgav i 2000 publikationen "Cooperators of OPUS DEI", i 2001 publikationen "Josemaría Escrivá Worldwide Devotion" og i 2002 nyhedsbrevet "Saint Josemaría Escrivá", som alle nævner Prælatoret under betegnelsen Opus Dei.

Prælatoret har oplyst, at varemærket ikke er brugt for spillekort.

Prælatoret har været omtalt i en artikel i det spanske magasin TIEMPO den 21. januar 2002 under overskriften "El Poder Real del Opus Dei". Af en engelsk oversættelse af artiklen fremgår bl.a. følgende:

" ...

Its work is spread throughout the different scopes of influence: close to five hundred schools and universities, 52 radio stations, 12 film and television producers, 12 publishers, 604 newspapers and magazines and 38 news agencies.

...

The clearest influence of "El Opus" in Spanish society is that carried out by means of education. A network of more than eighty centers, between middle and professional schools and university residency halls are spread all around Spain..."

Af en oversigt over "Civil Recognitions to Saint Josemaria Escriva" fremgår, at gader, pladser og monumenter rundt om i verden er opkaldt efter Prælatorets stifter, Sankt Josemaria Escrivá.

Prælatoret har desuden fremlagt et uddrag af romanen "The Da Vinci Code" skrevet af forfatteren Dan Brown. Bogen udkom i 2003 og er solgt i mere end 80 mio. eksemplarer. Bogen og filmen af samme navn, som havde premiere i 2006, omtaler Prælatoret som Opus Dei, og beskriver Prælatoret som en verdensomspændende katolsk organisation.

Den 20. september 2010 traf den portugisiske varemærkemyndighed afgørelse i en sag, hvor Prælaturet havde rejst indsigelse mod tredjemands registrering af OPUS DEI som varemærke. Det blev i indsigelsessagen lagt til grund, at Prælaturets kendetegn OPUS DEI var velkendt, og registreringen af tredjemands varemærke blev som følge heraf nægtet. Ansøgeren af varemærket havde ikke svaret i indsigelsessagen.

Prælaturet har været omtalt i danske medier flere gange under betegnelsen Opus Dei. En artikel bragt i Kristeligt Dagblad den 8. oktober 2002 under overskriften "Opus Dei får støtte af den katolske biskop i Danmark" omtalte organisationen og de gudstjenester, den afholdt i Danmark. Op til premieren på filmatiseringen af Dan Browns bog "Da Vinci mysteriet" blev Opus Dei endvidere omtalt i artikler i bl.a. Politiken den 12. og 21. februar 2006 og i BT og Ekstrabladet den 29. april 2006. Endelig er Opus Dei omtalt i Kristeligt Dagblad den 1. december 2009 i forbindelse med filmen "There Be Dragons" og på www.filmnet.dk den 25. december 2009 i forbindelse med filmen "Camino".

Ved en Google-søgning på Opus Dei den 6. januar 2011 fremkom 2.130.000 resultater. Alle resultater på side 1 relaterede sig til Prælaturet.

Brug af Opus Dei som almindelig betegnelse i betydningen "Guds værk"

Af en folder med overskriften "Oblates of Saint Benedict: Answers to frequently asked questions about the liturgy of the hours" fremgår blandt andet, at Benediktinerordenen anvender betegnelsen Opus Dei om klosterlivet og munkenes tidebønner.

Ved en søgning på www.google.dk på Opus Dei i perioden frem til den 31. december 1900 fremkommer 44.800 resultater og ved en søgning i perioden frem til den 31. december 1927 fremkommer 45.700 resultater.

Dema har fremlagt en række eksempler på, at Opus Dei er nævnt i litteraturen i betydningen "Guds værk" både før og efter Prælaturets stiftelse i 1928. Det er ubestridt, at der ikke er nogen forbindelse til Prælaturet.

Dema og dets varemærke

Dema er et selskab, der udvikler og udbyder spil, herunder spillet *Opus-Dei: Existence After Religion*.

Af hjemmesiden www.demagames.dk fremgår følgende:

"Dema Games is a private independent Danish game development company, founded by Mark Rees-Andersen and Allan Schaufuss Laursen in 2007.

To this date, the game "Opus-Dei: Existence After Religion" has been developed and published with many forthcoming games in development, such as "Opus-Dei: Killing God", "New World Chaos", "Nothing breaks ice like the Fat Penguin" and "The Deadly Babes of Dr. Frankenstein's great-great-great grandsons.

It is our long-sighted vision to create innovative, entertaining and (not to mention) incredibly addictive games with a dash of controversy."

Den 4. januar 2008 fik Dema registreret domænenavnet www.opus-dei.co.uk og den 9. januar 2008 domænenavnet www.opus-dei.dk.

Prælaturet indgav den 26. august 2009 en klage til DRS Nominet over registreringen af www.opus-dei.co.uk. Nominet traf afgørelse den 17. december 2009 og afviste Prælaturets klage.

Den 2. oktober 2008 indgav Mark Rees-Andersen ansøgning til Patent- og Varemærkestyrelsen om registrering af figurmærket *Opus-Dei: Existence After Religion* for klasserne 16 og 28. I bemærkningsfeltet henviste Mark Rees-Andersen til den katolske organisation "Opus Dei".

Ansøgningen blev efterfølgende begrænset til alene at omfatte varerne i klasse 28: Spil og legetøj, herunder special-kortspil; gymnastik- og sportsartikler (ikke indeholdt i andre klasser), julepynt.

Figurmærket, som ses nedenfor, blev foreløbigt registreret den 15. januar 2009 under registreringsnr. VR 2009 00158 i klasse 28:

Varemærket blev ved overdragelseserklæring af 1. marts 2009 overdraget til Dema.

Spillet Opus-Dei: Existence After Religion bliver udbudt til salg på Demas hjemmesider, www.opus-dei.co.uk og www.opus-dei.dk, som linker direkte til uk-hjemmesiden, samt på hjemmesiderne www.shop.andando.dk, www.faraos.dk, www.spilkompagniet.dk og www.gamesweb.dk, hvor spillets regelsæt kan downloades på en række forskellige sprog.

Hjemmesiden www.opus-dei.co.uk indeholder nogle undergrupper, hvoraf den ene undergruppe beskriver spillet. En anden undergruppe er en blog, som bl.a. viser et billede af paven i håndjern med titlen "Arrest The Pope".

Spillet blev i 2009 nomineret til årets bedste brætspil i kategorien, der henvender sig til voksne og børn over 12 år.

Til illustration af omsætningskredsens opfattelse og omtale af spillet har Prælaturet fremlagt en række indlæg fra forskellige chatfora på internettet, hvoraf blandt andet fremgår, at deltagerne på disse chatfora omtaler spillet som "Opus Dei" og ser en forbindelse mellem Demas valg af navn til spillet og Prælaturets organisation.

Prælaturet har endvidere fremlagt en udskrift af en google-søgning på "brætspil undervisning" som dokumentation for, at spil ofte anvendes i undervisningsøjemed. Der fremkom 220.000 resultater ved søgningen.

Den 30. marts 2009 rejste Prælaturet indsigelse mod registreringen af figurmærket VR 2009 00158 Opus-Dei: Existence After Religion og uddybede sin indsigelse i brev af 15. september 2009.

Dema svarede på indsigelsen den 6. april 2010 og henviste bl.a. til andre eksempler på brug af begrebet Opus Dei, hvor Prælaturet ikke havde grebet ind.

Patent- og varemærkestyrelsen anmodede ved brev af 20. april 2010 Prælaturet om inden 20. juni 2010 at indsende bevis for, at dets varemærke var blevet brugt inden for de sidste 5 år. Fristen for indsendelse af dokumentation blev forlænget flere gange efter anmodning fra Prælaturet.

Prælaturet indgav stævning til Sø- og Handelsretten den 15. september 2010.

Forklaring

Direktør Mark Rees-Andersen har forklaret, at han blev bachelor i filosofi og erhvervsøkonomi i 2008. Han fortsatte med at læse international marketing and management og afsluttede sin uddannelse som cand. merc. imm. i 2012.

Under sine studier mødte han Allan Schaufuss Laursen. De blev venner og diskuterede filosofi, da de begge brændte for dette emne, og begge er ateister.

Allan Laursen havde lavet en prototype på et filosofisk spil, som han havde kaldt "Fiflof". Det var et spil, som manglede tema og koncept. De fortsatte med at udvikle på dette spil, og ud fra deres filosofiske diskussioner tog spillet form. De brugte 3-4 år på at udvikle spillet.

Han stødte på begrebet Opus Dei i forbindelse med sit filosofistudie. Der eksisterer en oldgammel problematik omkring ondskab, som er taget op af bl.a. Leibnitz og Aquinas. Her anvendes Opus Dei som begreb, idet diskussionen om ondskab går på, at såfremt skabelsen er guds værk, hvordan kan der så være ondskab. Hvis gud var god og almægtig, ville han kunne forhindre al ondskab i verden. Gud har givet mennesket en valgfrihed, og årsagen til ondskab er denne valgfrihed.

Han husker ikke, hvornår han første gang blev bekendt med eksistensen af Opus Dei som organisation. Han har læst bogen Da Vinci Mysteriet, men tænkte, at det hele var fiktion. Han blev i hvert fald bevidst om organisationens eksistens, da han modtog rapporten fra Patent- og Varemærkestyrelsen.

Målet med spillet Opus-Dei: Existence After Religion er at skabe den bedste af alle verdener. Det opnår man, når man vinder. Den bedste af alle verdener er en verdslig, rationel verden uden religion. Derfor også navnet Existence After Religion.

Spillet er et strategisk kortspil, men indeholder også et element af held. Der er to typer kort - dem man spiller med, de såkaldte action cards, og dem man spiller om, human cards. Disse human cards repræsenterer forskellige filosoffer og videnskabsmænd. Desuden er der 8 fool cards, som repræsenterer forskellige religiøse skikkelser, dog ikke hovedskikkelserne i de store religioner.

Det kontroversielle i spillet er det ateistiske aspekt, og han vil med spillet gerne være debatskabende. Der ligger implicit en religionskritik i spillet, som bliver fortalt gennem filosofferne. Religionen som sådan bliver dog ikke antastet.

Målgruppen for spillet er større børn fra 16 år og op. De fleste i den alder vil nok ikke tænke over forståelsen af Opus Dei.

Spillekortene indeholder bonusinformationer om de personer, de repræsenterer, men spillet er ikke mere undervisningsmateriale for filosofistuderende, end Matador er undervisningsmateriale for ejendomsæglere.

Han har selv stået for den grafiske udformning af figurmærket, som indeholder en pyramide med guds øje, som er et gammelt egyptisk symbol. Han valgte at vende pyramiden på hovedet som symbol på det ateistiske indhold af spillet.

Han har tilføjet et "TM" i "d" et i Opus-Dei af designmæssige årsager. Han er ikke af den opfattelse, at han har en eneret til Opus Dei for spil, idet man ikke kan have eneret til begrebet "Guds værk". Det er figurmærket som helhed, Dema har fået beskyttet.

Spillet ville måske fungere uden Opus Dei begrebet, men det var i kraft af deres diskussioner om dette begreb, at spillet blev udviklet. De var enige om, at navnet Opus-Dei: Existence After Religion var et godt navn. Årsagen til, at de ikke kaldte spillet "Filof" var, at dette navn ikke indeholdt en fortælling. De kunne have valgt at kalde spillet "Work of God", men da spillet blev oversat til 7 sprog, bl.a. fransk og spansk, syntes de, at det var bedre med den latinske betegnelse Opus Dei.

De søgte på google for at undersøge, om der var andre spil, der kaldte sig Opus Dei. De undersøgte også, om der var nogle ledige domænenavne, da det var vigtigt for at kommercialisere spillet yderligere. Det viste sig, at der var mange ledige domæner med

Opus Dei med bindestreg, mens Opus Dei i et ord var optaget. Domænenavnene www.opus-dei.dk og www.opus-dei.co.dk blev registreret januar 2008. Hjemmesiden blev dog først designet i december 2008. Før dette tidspunkt havde de intet produkt at markedsføre.

Han ønskede at beskytte sit spil og udfyldte en varemærkeansøgning på Patent- og Varemærkestyrelsens hjemmeside i oktober 2008. Han satte kryds i klasse 28, som var den oplagte klasse. Derudover satte han kryds i klasse 16, da han var af den opfattelse, at han var forpligtet til at registrere i denne klasse også. Han tilføjede en bemærkning om Opus Dei, fordi han var blevet opmærksom på Prælaturets udløbne varemærkereгистраering. Han tænkte ikke på at undersøge, om Prælaturet havde et registreret EF varemærke.

Han var i dialog med en medarbejder hos Patent- og Varemærkestyrelsen, og på baggrund heraf valgte han at begrænse sin registrering til klasse 28. Dermed var der heller ingen "klassestrid" mellem hans ansøgte varemærke og Prælaturets EF varemærkereгистраering.

Han modtog en indsigelse fra Opus Deis spanske advokater, som bad Dema om at indstille alle sine aktiviteter med brug af Opus Dei samt fjerne alle spil og øvrigt materiale fra markedet.

Han ønskede ikke at efterkomme kravet, da han havde ca. halvdelen af spillene (ca. 2.500) på lager, og da han havde lånt de 125.000 kr., som blev indskudt i selskabet ved stiftelsen. Han ved ikke, hvilken indtægt Dema har haft på spillet. Dema fik produceret 5.000 spil. Af disse blev 1.000 spil ødelagt under skybruddet i 2011. Der er stadig ca. 500 spil tilbage.

I november 2009 sendte han et oplæg til et forlig til Prælaturets spanske repræsentant med tilbud om, at de kunne købe resten af spillene samt hans immaterielle rettigheder for 10.000 euro. Han fik dog aldrig svar på sit brev.

Han administrerer hjemmesiden www.opus-dei.co.uk. Billederne på hjemmesiden, herunder billedet med titlen "arrest the pope" har ingen sammenhæng med spillet, men ligger under bloggen på hjemmesiden. Han oprettede en blog på hjemmesiden, da han havde fået medhold i DSR Nominet. Han er den eneste, som lægger indlæg på bloggen, men andre kan kommentere på disse indlæg. Han uploader også billeder af gadekunst, som f.eks. billedet af paven i håndjern. Han bruger bloggen til at udtrykke sin foragt for den katolske kirke. For at gå ind på bloggen skal man trykke på knappen "bbbblog".

Han har ikke modtaget indsigelser mod sin blog hverken fra prælaturet eller fra Vatikanet.

Han har været på mange spilmesser, men spillet er aldrig blev forbundet med organisationen Opus Dei. På en messe i Essen i Tyskland var de i kontakt med enkelte personer, som troede, at spillet havde noget at gøre med bogen Da Vinci Mysteriet, men ingen forbandt spillet med Prælaturet.

Han har intet ønske om at blive associeret med organisationen Opus Dei.

Parternes synspunkter

Prælaturet har overordnet gjort gældende, at Demas brug af kendetegnet Opus-Dei: Existence After Religion i Danmark og andre EU-lande krænker Prælaturets EF-varemærkeregistrering 844860 OPUS DEI, hvilket berettiger Prælaturet til at forbyde brugen i EU.

Vedrørende *gyldigheden af Prælaturets EF-varemærkeregistrering* har Prælaturet gjort gældende, at det forhold, at Opus Dei også er en almindelig betegnelse, som bruges i religiøse værker i betydningen "Guds værk", ikke er til hinder for, at der kan opnås kendetegnsbeskyttelse til ordene. Almindelige betegnelser bruges således ofte som varemærker. Den relevante offentlighed er i øvrigt ikke bekendt med, at Opus Dei på latin betyder "Guds værk". Demas spil henvender sig til børn fra 16 år og opefter, som ikke kender betydningen af Opus Dei. Hvis de ikke opfatter ordene som en henvisning til Prælaturet, vil ordene formentlig blive opfattet som en fantasibetegnelse, ikke som beskrivende for religiøs undervisning eller andre varer og tjenesteydelser. Selv hvis den relevante forbruger måtte forstå betydningen af betegnelsen, har Demas ikke dokumenteret, at Opus Dei generelt anvendes beskrivende for religiøs undervisning. Det er i den forbindelse uden betydning, at Benediktinerordenen anvender betegnelsen Opus Dei om deres tidebøn, ligesom det er uden betydning, at betegnelsen anvendes i sin almindelige betydning i religiøse værker.

At et varemærke strider mod den offentlige orden eller sædelighed, har et yderst snævert anvendelsesområde som ugyldighedsgrund og må reserveres til de sjældne tilfælde, hvor registreringen af et varemærke er egnet til at forarge offentligheden, jf. OHIMS Guidelines.

Såfremt registreringen af Prælaturets varemærke strider mod den offentlige orden, vil dette i øvrigt også gøre sig gældende for Demas varemærkeregistrering, idet Opus Dei er fremhævet i Demas varemærke.

I forbindelse med en ansøgning om registrering påser Patent- og Varemærkestyrelsen og OHIM ex officio, om varemærket strider mod den offentlige orden, og om det er beskrivende. Varemærkemyndighederne har således foretaget denne vurdering, men har ikke fundet anledning til at afvise ansøgningen.

EF-varemærkeregistrering 844860 OPUS DEI er derfor gyldig.

Vedrørende *Prælatorets brug af varemærket inden for de sidste 5 år* har Prælatoret anført, at retten ved bevisbedømmelsen skal betragte det fremlagte materiale i sin helhed. Materiale, som falder uden for den relevante brugsperiode, kan således godt tages i betragtning set i sammenhæng med det materiale, som falder inden for perioden.

Endvidere skal der ved vurderingen af Prælatorets opfyldelse af brugspligten tages hensyn til Prælatorets karakter af religiøs nonprofit organisation.

Af C-442/07 Radetzky-dommen fremgår, at varemærker registreret af en almennyttig forening har en berettigelse, idet de kan beskytte foreningen mod tredjemands eventuelle erhvervsmæssige brug af identiske eller lignende tegn. Der kan ikke stilles de samme beviskrav vedrørende brug af et varemærke over for almennyttige foreninger som over for en erhvervsvirksomhed.

Prælatoret anvender kendetegnet OPUS DEI både som navn eller som forkortelse af navnet på sin organisation og som varemærke. Brugen af kendetegnet med de forskellige formål kan ikke adskilles.

Prælatoret har gjort omfattende brug af OPUS DEI i forbindelse med markedsføring af sin organisation og sine aktiviteter primært på en række websites, alle under domænenavnet "Opus Dei". Aktiviteterne omfatter religiøse møder, religiøs undervisning m.v., ligesom Prælatoret udgiver en lang række religiøse publikationer og udbyder uddannelse og undervisning på skoler. I den forbindelse publiceres også undervisningsmateriale. Skolerne drives under andre kendetegn, men er kendt som Opus Dei-institutioner. Prælatoret har dermed opfyldt brugspligten og skal frifindes for Demas selvstændigt nedlagte påstande om ophævelse på grund af manglende brug.

Hertil kommer, at Demas kun har retlig interesse i at få varemærket udslettet for de vareklasser, som er til hinder for Demas registrering af sit varemærke, således at Demas selvstændige påstande i hvert fald må afvises for de øvrige vareklasser, jf. U2010.3203 H (Tivoli Night).

I relation til spørgsmålet om *krænkelse og forvekslelighed* har Prælaturet gjort gældende, at indehaveren af et EF-varemærke i medfør af EF-varemærkeforordningens artikel 9 kan forbyde andre, der ikke har dennes samtykke, at gøre erhvervsmæssig brug af tegn, der er identisk med eller ligner EF-varemærket, og varerne eller tjenesteydelserne er af samme eller lignende art, hvis der er en risiko for forveksling, herunder at det antages, at der er en forbindelse med EF-varemærket.

Ved vurderingen af risiko for forveksling skal der tages hensyn til, at kendetegnet OPUS DEI er velkendt i EU, hvilket er fastslået af de portugisiske varemærkemyndigheder. Det er uden betydning, at modparten i sagen ikke svarede, idet det må lægges til grund, at myndighederne har vurderet beviset.

Velkendthed i ét medlemsland kan være tilstrækkeligt, jf. C-301/07 PAGO-dommen. Det må efter den fremlagte dokumentation lægges til grund, at Opus Dei er velkendt i Spanien og formentlig også i Italien.

Som følge af den langvarige og omfattende brug af kendetegnet Opus Dei, herunder den massive omtale i fx "Da Vinci mysteriet", må Opus Dei endvidere anses som et vitterligt kendt kendetegn, der nyder udvidet beskyttelse i medfør af Pariserkonventionens artikel 6b og TRIPS artikel 16, stk. 3.

Dette understøttes også af de mange anerkendelser, som Prælaturets stifter Josemaría Escrivá er tildelt, ved at pladser og gader i katolske lande er opkaldt efter denne.

Det afgørende for bedømmelsen af varelighed er, at der helt naturligt skabes en sammenhæng på grund af det fælles religiøse/antireligiøse tema.

Spil anvendes ofte som undervisningsmateriale, hvilket er dokumenteret af en google-søgning på "brætspil undervisning". Spil må således anses som omfattet af overbegrebet undervisningsmateriale eller i det mindste ligearartet med undervisningsmateriale. Der er derfor varelighed mellem de varer, som Dema bruger sit varemærke for, og de varer, som Prælaturet har registreret og bruger varemærket OPUS DEI for.

Opus-Dei er det dominerende element i Demas varemærke, som derudover består af ordelementet "Existence After Religion" og et figurelement i form af en trekant med et øje. At Opus-Dei er det dominerende element, bekræftes af, at den relevante offentlighed henviser til Demas varemærke som Opus-Dei, og at Dema har tilføjet et TM under Opus-Dei. Der er således også mærkelighed mellem Demas varemærke og Prælaturets varemærke.

Ved en helhedsbedømmelse må det lægges til grund, at der i det mindste er en risiko for forveksling, eller at det antages, at der er en forbindelse mellem de to varemærker, hvorfor Prælaturet kan forbyde brugen af Demas varemærke. Det er tilstrækkeligt, at der skabes en sammenhæng, hvilket dokumenteres af de forskellige debatfora, hvor den relevante målgruppe straks ser en sammenhæng mellem de to mærker.

Til støtte for den *subsidiære påstand 1* har Prælaturet gjort gældende, at Demas brug af kendetegnet Opus-Dei: Existence After Religion udgør en krænkelse af Prælaturets rettigheder til Opus Dei som navn for Prælaturets organisation.

Prælaturet har anvendt kendetegnet Opus Dei som navn på organisationen siden 1928, hvorfor retten til kendetegnet tilhører Prælaturet som navn på organisationen. Da Demas brug af varemærket Opus-Dei: Existence After Religion er egnet til at skabe forveksling med Prælaturets navn, er brugen i strid med markedsføringslovens § 18.

Det er uden betydning, at Prælaturet ikke er etableret i Danmark, da internetmarkedsføring rettet mod Danmark vil være retsstiftende, jf. U.1975.131H.

Da Demas brug af varemærket Opus-Dei: Existence After Religion også er parodierende i forhold til religion og religiøse organisationer, kan Prælaturet forbyde denne brug som værende i strid med markedsføringslovens § 1.

Principperne i markedsføringsloven finder også anvendelse på ikke-erhvervsmæssige kendetegn. Selvom Prælaturet således ikke drives med gevinst for øje, nyder det beskyttelse efter markedsføringsloven.

Prælaturets EF-varemærkeregistrering nr. 844860 OPUS DEI har prioritet fra den 8. juni 1998, hvorfor den er ældre end Demas varemærkeregistrering, som har prioritet fra den 2. oktober 2008. Af samme grunde, som er anført om Demas krænkelse af Prælaturets EF-varemærke, er Demas registrering af varemærket Opus-Dei: Existence After Religion sket i strid med varemærkelovens § 15, stk. 1, og kan ophæves i medfør af varemærkelovens § 28.

Idet Prælaturets varemærke er vitterligt kendt, og der af de allerede anførte grunde er risiko for forveksling, herunder at det antages, at der er en forbindelse mellem de to varemærker, er Demas foreløbige varemærkeregistrering endvidere i strid med varemærkelovens § 15, stk. 2, nr. 4, og kan også af den grund ophæves, jf. varemærkelovens § 28.

Endelig indeholder Demas foreløbige varemærkeregistrering en bestanddel, som bliver opfattet som navnet på Prælaturets organisation, og registreringen er også af den grund ugyldig, jf. varemærkelovens § 14, nr. 4 og kan ophæves.

Da Demas brug af kendetegnet Opus-Dei: Existence After Religion er en krænkelse af Prælaturets rettigheder til kendetegnet OPUS DEI, er Demas ikke berettiget til at opretholde registreringen af domænet www.opus-dei.dk, jf. domænelovens § 12. Domænet skal derfor overdrages til Prælaturet eller udslettes.

Sø- og Handelsretten har kompetence til at behandle spørgsmålet om registreringen af domænet www.opus-dei.co.uk, da domænenavnet er meddelt i henhold til en privatretlig aftale, og da domænet er rettet mod Danmark. Dette domæne skal således også overdrages eller udslettes, jf. domænelovens § 12 analogt.

Prælaturet er berettiget til et rimeligt vederlag, jf. varemærkelovens § 43, stk. 1, nr. 1, og markedsføringslovens § 20, stk. 3, og erstatning for det økonomiske tab, Prælaturet eventuelt har lidt herudover, og erstatning for ikke-økonomisk skade, jf. varemærkelovens § 43, stk. 3. Det kan i den forbindelse lægges til grund, at der er solgt 2.500 spil.

Prælaturet meddeler ikke licens til brug af deres navn, men tabet, som Prælaturet har lidt som følge af den skadelige omtale, er større end det påståede beløb. Der bør ved fastsættelsen af vederlag og erstatning tages hensyn til, at Demas markedsføring har været rettet mod en række lande og skabt en betydelig medieomtale i Danmark.

Varemærket Opus-Dei: Existence After Religion nyder ikke beskyttelse i medfør af ophavsretslovens §§ 1 og 2. Spørgsmålet er endvidere uden betydning for afgørelse af de øvrige spørgsmål i sagen. Der er ingen tvivl om, at Demas bruger Opus-Dei: Existence After Religion som kendetegn, og at Prælaturet kan forbyde denne brug, uanset om varemærket nyder ophavsretlig beskyttelse.

Demas har gjort gældende, at Prælaturets EF-varemærke OPUS DEI ikke opfylder *gyldighedsbetingelserne* i varemærkeforordningens artikel 7(1)(b), 7(1)(c), 7(1)(d) og 7(1)(f) og derfor skal ophæves, jf. artikel 52.

Varemærket strider mod den offentlige orden, idet varemærket består af et gammelt, kendt religiøst begreb Opus Dei, som betyder læren om Guds værk. Der består et generelt friholdelsesbehov for sådanne religiøse begreber, idet det ville være moralsk krænkende,

hvis en enkelt organisation gennem en varemærkeregistrering skulle få monopol på brugen af almindelige religiøse begreber. Praksis har derfor været meget restriktiv med hensyn til registrering af religiøse navne og begreber.

Varemærket mangler desuden særpræg og er beskrivende for en del af de varer og tjenesteydelser, som er omfattet af registreringen, særligt for "religiøs undervisning" i klasse 41, hvorfor varemærket savner adskillelseevne for de aktiviteter, som udøves af Prælaturet.

Opus Dei er i mange år blevet brugt som almindelig betegnelse for udbredelsen af læren om Guds værk, og anvendes endvidere af Benediktinerordenen som betegnelse for den liturgiske tjeneste i klosteret, der omfatter messe og tidebønnerne. Opus Dei er således blevet almindelig som betegnelse for "religiøs undervisning", og det må antages, at denne betydning også er kendt i offentligheden.

Prælaturet har dernæst ikke opfyldt sin *brugspligt* for de af EF-varemærkeregistreringen omfattede varer og tjenesteydelser i klasse 16, 38, 41 og 42 for den relevante periode fra den 23. maj 2006 til den 23. maj 2011, og varemærket skal derfor erklæres helt eller delvist fortabt, jf. varemærkeforordningens artikel 51 (1)(a).

Prælaturet har ikke dokumenteret varemærkeretlig brug af Opus Dei. Den fremlagte dokumentation dokumenterer alene brug som en forkortelse af navnet på organisationen, "Praelatura Sanctae Crucis et Operis Dei", men ikke at Prælaturet har brugt Opus Dei til at identificere de varer og tjenesteydelser, som varemærket er registreret for.

Prælaturets danske hjemmeside udgør ikke reel varemærkeretlig brug. Hjemmesiden indeholder udelukkende oplysninger om organisationen. Der foregår ingen markedsføring.

Der gøres reel brug af et varemærke, når en almennyttig forening i sin kontakt med offentligheden anvender varemærket på meddelelser om arrangementer, på forretningspapirer og på reklamer m.v., og varemærket skal bruges på markedet for de produkter eller tjenesteydelser, som varemærket beskytter, jf. C-442/07 Radetzky-dommen.

I T-39/01 Hiwatt-dommen blev det endvidere slået fast, at brug af et kendetegn som selskabsnavn ikke kan konstituere brug som varemærke, medmindre der er en forbindelse mellem kendetegnet og de omfattede varer.

En stor del af den dokumentation, som Prælaturet har fremlagt for at dokumentere brug af varemærket, ligger forud for den relevante periode og skal derfor ikke tages i betragtning. Nogle af bilagene er desuden på spansk, og det er derfor ikke muligt at udlede, i

hvilken sammenhæng Opus Dei er brugt. Disse bilag skal af den grund ikke tages i betragtning ved vurderingen af brugen af varemærket.

Den fremlagte dokumentation for de samarbejdsprojekter, som Prælaturet er involveret i, dokumenterer heller ikke varemærkeretlig brug, da samtlige skoler og institutioner er selvstændige og bruger deres egne navne.

Selvom retten måtte komme frem til, at der er dokumenteret varemærkeretlig brug, er denne brug begrænset til et meget snævert beskyttelsesområde, nemlig religiøs undervisning i klasse 41. Der er således ikke dokumenteret brug for varer eller tjenesteydelser, der er ligeartede med Demas varemærkeregistrering omfattende specialkortspil i klasse 28. Prælaturet har dermed heller ikke etableret en brugsbaseret ret til varemærket i Danmark til varer, som er ligeartede med Demas, jf. varemærkelovens § 3, stk. 1, nr. 2.

Prælaturet har ikke godtgjort, at varemærket OPUS DEI er velkendt i Danmark eller er et vitterligt kendt mærke. Beskyttelsen af et EF-varemærke varierer fra land til land, og det kan ikke ud fra C-301/07 PAGO-dommen konkluderes, at blot fordi et varemærke er velkendt i et EU-land, medfører det også, at det er velkendt i alle andre EU-lande. Afgørelsen fra den portugisiske varemærkemyndighed har i øvrigt ingen bevisværdi, da der ikke er foretaget en egentlig prøvelse af varemærkets velkendthed, eftersom der var tale om en udelivelsessag.

Prælaturet har ikke fremlagt dokumentation for nylige afholdte arrangementer i Danmark, som kan statuere velkendthed, ligesom der ikke er et sekretariat i Danmark.

Omtalen af Prælaturet i bogen Da Vinci Mysteriet er ikke varemærkeretlig brug, som skaber velkendthed for varemærket OPUS DEI. Bogen er udgivet i 2003, og det må antages, at danske forbrugere, i det omfang de husker bogens handling, primært vil forbinde Opus Dei med bogen og ikke med Prælaturet.

Prælaturet har dernæst ikke godtgjort, at Demas brug af varemærket OPUS DEI: Existence After Religion vil medføre en utilbørlig udnyttelse af det ældre EF-varemærkes særpræg eller renommé eller vil skade dette særpræg eller renommé, jf. varemærkelovens §§ 4, stk. 2 og 15, stk. 3, nr. 1, idet det herfor forudsættes, at forbrugernes økonomiske adfærd risikerer at ændre sig, hvilket er udelukket i nærværende tilfælde, da Prælaturet ikke udøver kommerciel aktivitet.

Parternes respektive kendetegn er ikke *forvekslelige*, da der ikke foreligger varelighed eller mærkelighed. Demas varemærke krænker derfor ikke Prælatorets EF-varemærke, jf. varemærkelovens § 4, stk. 1, nr. 2. Mærkerne adskiller sig ud fra en helhedsvurdering både visuelt, fonetisk og konceptuelt, idet der er tale om et ordmærke kontra et figurmærke. Det er ikke tilstrækkeligt, at en del af et mærke er identisk med et ældre varemærke, jf. T-6/01 Matratzen. Opus Dei udgør kun en mindre generisk del af Demas varemærke, som tillige indeholder ordene "Existence After Religion". Hertil kommer, at Opus Dei ikke er det dominerende element i Demas figurmærke.

Der foreligger endvidere ikke varelighed, idet Prælatoret ikke har godtgjort brug af sit varemærke for sådanne varer eller tjenesteydelser, der kolliderer med special-kortspil eller andre varer i klasse 28, herunder ikke har dokumenteret brug for spillekort. Det bestrides, at det forhold, at kort- og brætspil kan inddrages i undervisningen, gør kortspil og religiøs undervisning til kolliderende varer og tjenesteydelser. Desuden er Prælatorets varemærke ikke dokumenteret brugt for undervisningsmateriale.

Af diverse debatfora fremgår også, at målgruppen ved, at der er tale om to forskellige enheder, og at der ikke er en sammenhæng mellem spillet og Prælatoret. Der er således ingen risiko for forveksling mellem de to mærker.

Da der ikke foreligger branchesammenfald, er Demas varemærke desuden ikke udelukket fra registrering i medfør af varemærkelovens § 14, stk. 1, nr. 4.

Markedsføringsloven finder ikke anvendelse, da Prælatoret ikke har bevist, at man driver erhvervsmæssig virksomhed i Danmark, hvorfor der ikke foreligger en konkurrencesituation mellem parterne på det danske marked. Selvom det lægges til grund, at Prælatoret har en kommerciel tilstedeværelse i Danmark, har Demas ikke overtrådt markedsføringslovens § 18, idet der ikke foreligger noget interessesammenfald, eftersom Demas ikke udbyder religiøst betonedede varer og tjenesteydelser.

Prælatoret har ikke bevist, at OPUS DEI er velkendt i Danmark, og der foreligger dermed ikke nogen markedsføringsmæssig goodwill i en bredere kreds. Af den grund og da Demas netop i sit spil stiller kritiske spørgsmål til religion og distancerer sig fra Prælatorets interesseområde, er der ikke tale om utilbørlig renommésnylting efter markedsføringslovens § 1.

Immaterielle rettigheder indskrænkes af grundrettighederne, herunder ytringsfriheden, hvilket er fastslået i bl.a. sag 389526/KG ZA 11-294 (Louis Vuitton), hvor anvendelsen af en kunstners maleri af en udsultet dreng, som holdt en Louis Vuitton taske, faldt inden for ytringsfrihedens grænser. Spillet Opus-Dei: Existence After Religion har et ateistisk tema og har til formål at skabe kontrovers og debat, hvilket er tilladt.

Titlen på Demas spil udgør en særegen integreret bestanddel af spillet, der utvivlsomt har værkshøjde, og titlen har derfor også særskilt ophavsretlig beskyttelse. Da titlen er sammenfaldende med Demas varemærke, følger det tillige, at varemærket er selvstændigt ophavsretligt beskyttet.

Vedrørende Demas *domænenavne* har Dema gjort gældende, at der skal ske afvisning for så vidt angår Prælatets påstand om overdragelse af domænenavnet <opus-de.co.uk>, idet internetdomæneloven alene finder anvendelse på domænenavne under ".dk". En dansk domstol har ikke kompetence til at pådømme tvister vedrørende domænenavne under toplevelsdomænet ".uk", ligesom den ikke har kompetence til at pådømme afgørelser truffet af Nominet.

Dema anvender domænenavnet <opus-dei.dk> fuldt legitimt i sin erhvervsvirksomhed. Der er tale om et generisk begreb, som ingen kan erhverve varemærkeret til. Domænenavnet skal derfor ikke overdrages til Prælatet, ligesom der ikke er grundlag for at pålægge Dema at slette det.

Prælatet har ikke krav på *erstatning og vederlag*, idet Dema ikke har haft en fortjeneste på sit spil, og Prælatet ikke har godtgjort at have lidt et tab, som berettiger til erstatning.

Dernæst er der ikke grundlag for at tilkende Prælatet godtgørelse efter varemærkelovens § 43, stk. 3, idet varemærket OPUS DEI ikke er velkendt i Danmark, og der ikke er dokumenteret skade på varemærket.

Sø- og Handelsrettens afgørelse

Det er ubestridt, at Opus Dei er et religiøst begreb, som har været brugt i mange århundreder og fortsat bruges i sin almindelige sproglige betydning "Guds værk".

Varemærket OPUS DEI strider ikke mod den offentlige orden, da det ikke kan antages at forarge offentligheden eller i øvrigt være anstødeligt, at en religiøs organisation registrerer et varemærke, som oversat fra latin betyder "Guds værk". De vareklasser, som varemærket er registreret for, er herved også taget i betragtning. Den omstændighed, at Prælaturet har registreret Opus Dei som varemærke, er desuden ikke til hinder for, at andre fortsat kan anvende Opus Dei i sin almindelige religiøse betydning.

Selvom Prælaturet er en religiøs organisation, hvis hovedvirke er missionerende, finder retten, at varemærket OPUS DEI har fornødent særpræg for de varer og tjenesteydelser, som er omfattet af registreringen. Retten har herved lagt vægt på, at Opus Dei ikke kan anses for at være beskrivende for religiøs undervisning. Dertil kommer, at den relevante offentlighed ikke generelt kan antages at være bekendt med, at det latinske begreb Opus Dei har den almene religiøse betydning "Guds værk", og offentligheden opfatter derfor ikke varemærket OPUS DEI som en beskrivelse af de tjenesteydelser, som Prælaturet tilbyder.

Dema har ikke en tilstrækkelig retlig interesse i at få prøvet, hvorvidt Prælaturet har opfyldt sin brugspligt vedrørende vareklasse 38 og 42, idet det efter rettens opfattelse ikke kan tænkes, at der vil kunne forekomme sammenfald mellem Demas varer i klasse 28 og de tjenesteydelser, som er omfattet af klasse 38 og 42. Prælaturet frifindes derfor for denne del af Demas selvstændige påstand 4.

Prælaturet er indehaver af hjemmesider på alle europæiske sprog, herunder den danske hjemmeside www.opusdei.dk, hvor organisationen og dens aktiviteter markedsføres. På hjemmesiden fremgår, hvad Prælaturet beskæftiger sig med, herunder at man bl.a. tilbyder kristen uddannelse og afholder foredrag om den kristne lære og katekismuskurser. Uanset at Prælaturet er en almennyttig organisation, finder retten, at Prælaturet i sin kontakt med offentligheden i sit virke gør reel varemærkeretlig brug af OPUS DEI for de nævnte tjenesteydelser. Prælaturet opfylder derfor brugspligten for religiøs undervisning samt organisering og ledelse af religiøse møder i vareklasse 41.

På hjemmesiden omtales endvidere nogle samarbejdsprojekter, som Prælaturet er involveret i, f.eks. skoler og universiteter, lægekonsultationer i u-lande, landbrugsskoler, tekniske skoler, studenterkollegier og kulturelle centre. Det fremgår, at det altid er initiativtagerne, som er fuldt ansvarlige for samarbejdsprojekterne, ikke Prælaturet, som kun tager sig af projekternes åndelige og kristne orientering. Der er endvidere givet eksempler på hjem-

mesider fra nogle af disse institutioner, som alle drives i eget navn. Det foreliggende dokumenterer således ikke, at Prælaturet har brugt varemærket OPUS DEI mere generelt for uddannelse og undervisningsvirksomhed eller for kulturelle arrangementer.

Prælaturet har ikke fremlagt dokumentation for, at Prælaturet i den relevante brugsperiode, 23. maj 2006 til 23. maj 2011, har udgivet undervisningsmateriale og i den forbindelse gjort brug af sit varemærke. Det forhold, at Prælaturet tilbyder kristen undervisning, er ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at det kan anses for godtgjort, at Prælaturet tillige udgiver undervisningsmateriale. Brugspligten er derfor ikke opfyldt for undervisningsmateriale.

Publikationen Information Handbook on the Opus Dei Prelature er udgivet i september 2001. Publikationerne, "Cooperators of OPUS DEI," "Josemaría Escrivá Worldwide Devotion" og Opus Dei Newsletter nr. 22 er udgivet i hhv. 2000, 2001 og 2002. Dette materiale dokumenterer ikke, at Prælaturet har brugt sit varemærke for religiøse publikationer eller andre tryksager i den relevante brugsperiode.

Prælaturet har oplyst, at varemærket ikke er brugt for spillekort. Prælaturet har endvidere ikke godtgjort, at varemærket er blevet brugt for de øvrige varer og tjenesteydelser i vareklasse 16 og 41.

Som følge af det anførte skal Prælaturets EF-varemærkeregistriering begrænses, således at den ophæves for klasse 16 og i klasse 41 begrænses til at omfatte "religiøs undervisning" og "organisering og ledelse af religiøse møder".

Den omstændighed, at Prælaturet er omtalt som Opus Dei i bogen "The Da Vinci Code", som er solgt i mere end 80 mio. eksemplarer i verden, kan ikke i sig selv føre til, at varemærket OPUS DEI kan anses for velkendt i Danmark, idet der ikke er grundlag for at fastslå, at læserne generelt vil forbinde Opus Dei med Prælaturet. Dertil kommer, at der er gået knap 10 år siden udgivelsen af bogen og 7 år siden filmen af samme navn. Den omtale, der i den forbindelse var af Prælaturet i danske medier, og som utvivlsomt på det tidspunkt bidrog til, at en større del af offentligheden fik kendskab til Prælaturet under navnet Opus Dei, er ikke tilstrækkelig dokumentation for, at OPUS DEI i dag kan anses for et velkendt varemærke i Danmark. Afgørelsen fra den portugisiske varemærkemyndighed kan ikke føre til et andet resultat.

Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en varemærkekrænkelse, skal herefter bedømmes efter varemærkelovens § 4, stk. 1.

Prælaturets ordmærke OPUS DEI er indeholdt i sin helhed i Demas figurmærke, hvor ordene Opus Dei er det fremtrædende element, mens ordene Existence After Religion både efter skriftstørrelse og placering alene kan anses for at være en undertekst i figurmærket. Selvom der i figurmærket er tilføjet en omvendt trekant med et øje i, er det først og fremmest ordene Opus Dei, man lægger mærke til. Efter en samlet bedømmelse foreligger der dermed mærkelighed mellem de to varemærker.

Der er imidlertid ikke varelighed, idet Dema udbyder et spil, som på ingen måde er forveksleligt med de tjenesteydelser, som Prælaturets varemærkeregistrering efter det ovenfor anførte er blevet begrænset til. Desuden retter Demas spil sig imod en helt anden aftagerkreds end Prælaturets tjenesteydelser. Der foreligger efter en helhedsbedømmelse ikke risiko for forveksling mellem de to varemærker, og Prælaturet kan derfor ikke forbyde Dema at gøre brug af sit varemærke for de af registreringen omfattede varer, jf. varemærkelovens § 4, stk. 1, nr. 2. Af samme grunde er Prælaturets varemærke heller ikke til hinder for registrering af Demas varemærke, jf. varemærkelovens § 15.

Det må lægges til grund, at Opus Dei i en årrække er blevet brugt som navn for Prælaturets organisation. Da der, jævnfør ovenfor, ikke er sammenfald mellem de varer, som Demas varemærke er registreret for og Prælaturets virkefelt, er Opus Dei som navn for Prælaturets organisation ikke til hinder for registrering af Demas varemærke, selvom Opus Dei indgår i dette, jf. varemærkelovens § 14, nr. 4.

Det kan ikke antages, at markedsføringslovens § 18 giver Prælaturets varemærke og navn en selvstændig beskyttelse, som rækker ud over, hvad der allerede følger af varemærkeloven. Der er derfor ikke grundlag for at tage stilling til, om Demas brug af sit varemærke er i strid med markedsføringslovens § 18.

Selvom Dema under sit varemærke markedsfører et spil, som har et antireligiøst indhold og som til en vis grad er parodierende i forhold til religion og forskellige religiøse retninger, er der efter rettens opfattelse ikke tale om, at Dema derved har handlet i strid med god markedsføringsskik efter markedsføringslovens § 1 til skade for Prælaturet.

Dema er indehaver af to domænenavne, hvoraf det ene hører under toplevelsdomænet ".uk". Da internetdomæneloven kun vedrører internetdomæner, der særligt tildeles Danmark, jf. lovens fulde navn og lovens §§ 1-3, og da der ikke i øvrigt findes hjemmel til, at retten kan tage stilling til overdragelse eller sletning af et domænenavn registreret under et an-

det lands toplevelsdomæne, afvises Prælaturets påstand 3 i forhold til domænet www.opus-dei.co.uk.

Som anført ovenfor er der ingen risiko for forveksling mellem Prælaturets og Demas varemærker, som således kan bestå ved siden af hinanden. Opus-Dei udgør en del af Demas varemærke, og Demas brug af domænenavnet www.opus-dei.dk til markedsføring af sit spil Opus-Dei: Existence After Religion er derfor ikke i strid med god domænenavnsskik, jf. domænelovens § 12.

Efter det anførte frifindes Dema for de af Prælaturet nedlagte påstande 1, 2 og 4, samt sidste del af påstand 3.

Demas figurmærke Opus Dei: Existence After Religion er skabt og brugt som varemærke og nyder som sådan beskyttelse efter varemærkeloven. Retten finder ikke, at mærket der ud over er beskyttet som et værk efter ophavsretsloven. Prælaturets frifindelsespåstand tages derfor til følge.

Efter sagens udfald må Dema overvejende anses for den vindende part, og Prælaturet skal derfor betale sagsomkostninger til Dema til dækning af rimelige udgifter til advokatbi-stand. Efter et samlet skøn, hvori indgår sagens værdi, karakter og omfang, samt det forhold at Dema kun i mindre væsentlig grad har fået medhold i sine selvstændige påstande, fastsættes beløbet til 45.000 kr.

Thi kendes for ret:

Prelatura Del Opus Dei Region de Españas påstand 3 afvises for så vidt angår domænet <opus-dei.co.uk>.

I øvrigt frifindes Dema Games ApS for Prelatura Del Opus Dei Region de Españas påstande.

Prelatura Del Opus Dei Region de España frifindes for Dema Games ApS' selvstændige påstande 3 og 5 og for den selvstændige påstand 4 i forhold til vareklasse 38 og 42.

Prelatura Del Opus Dei Region de Españas EF-varemærkeregistrering nr. 000844860 OPUS DEI ophæves for vareklasse 16 og begrænses i vareklasse 41 til "religiøs undervisning" og "organisering og ledelse af religiøse møder".

Prelatura Del Opus Dei Region de España skal inden 14 dage betale 45.000 kr. i sagsomkostninger til Dema Games ApS. Sagsomkostningsbeløbet forrentes efter rentelovens § 8a.

Flemming Lindeløv

Mette Skov Larsen

Flemming Skouboe

(Sign.)

— — —

Udskriftens rigtighed bekræftes
Sø- og Handelsretten, den 15. marts 2013